

Nyhet från greppa.nu

Full fart mot närproducerat foder till mjölkcor

Foto: Anna Hagenberg

Ska mjölksektorns behov av proteinfoder täckas av inhemsk produktion betyder det kraftigt ökade arealer av baljväxter och oljeväxter. Åkerböna är ett intressant alternativ.

Fler och fler vill utfodra sina mjölkcor med närproducerat foder. Nu finns det en fullmatad kunskapsöversikt att luta sig mot, med både odlings-, djurhälso-, utfodrings- och ekonomiska aspekter. Det viktigaste närproducerade fodret för mjölkcor är vallfoder.

Kunskapsöversikten är en del i SLF-projektet "Närproducerat foder fullt ut – optimerad och lönsam utfodring med chans till tydlig kommunikation med konsumenten". Rapporten börjar med en historisk tillbakablick på utfodring av mjölkcor, där det konstateras att oljekakor till mjölkcor började importeras redan i slutet av 1800-talet. Så sent som i slutet av sextioalet var hö det dominerande grovfodret. Numera används endast en mindre mängd hö på mjölkgårdarna.

Vilka typer av proteinfodermedel som använts i mjölkproduktion har varierat under årens lopp. Flera proteinfodermedel har försvunnit, till exempel jordnötskaka, kokoskaka och bomullsfrökaka. De försvann framförallt på grund av kvalitetsproblem. Idag används främst rapsmjöl och en mindre mängd sojamjöl. Sojamjölsanvändningen fick ett uppsving i och med EU-inträdet då införelavgifterna på proteinfodermedel togs bort.

KÄLLA:

Växa Sverige, 2013.
Närproducerat foder fullt ut till mjölkcor – en kunskaps-genomgång. Rapport nr 1.

[LÄS MER >>](#)

PÅ SAMMA TEMA:

[2013-02-01 >>](#)

Låt 101 proteingrödor blomma

[2012-03-23 >>](#)

Det går lika bra med rapsmjöl

[2011-11-30 >>](#)

NorFor – the Book

[2010-12-06 >>](#)

Svenskodlade sojaböner – flip eller flop?

[2010-11-22 >>](#)

Rapsfoder till mjölkcor ekonomiskt fördelaktigt

[2010-09-30 >>](#)

Lönsamt med mer vallfoder till mjölkcor

greppa näringen

Odling och lönsamhet

I rapportens odlingsavsnitt finns många tips på hur man skall odla bland annat åkerböna, ärter och lupiner. För varje gröda finns också en tabell som beskriver lönsamhet för de olika närodlade grödorna, jämför med spannmål vid olika spannmålspris och kvävepris (Tabell 1).

Tabell 1. Krav på konventionellt åkerbönspris för att få samma lönsamhet per hektar som korn vid olika spannmåls- och kvävepriser (efter Lovang, 2013. Växtodling för foder till mjölkkor).

Konventionellt kornpris, öre per kg	100	150	200
Åkerbönspris (öre/kg), kvävepris 8 kr/kg	143	214	286
Åkerbönspris (öre/kg), kvävepris 16 kr/kg	120	191	263

Åkerböna hetast

Utfodringsavsnittet jämför olika fodermedel framförallt ur ett NorFor-perspektiv. En förutsättning för att en närodlad foderstat skall fungera bra är ett näringsrikt vallfoder. I avsnittet konstateras också att det finns många bra närodlade proteinfodermedel, där åkerböna är det hetaste alternativet.

Det är även viktigt att utnyttja biprodukterna i foderstaterna. Exempel på sådana är HP-massa från Örtofta sockerbruk och blöt drank från tillverkning av Absolut vodka i Nöbbelöv. Det är dock viktigt att räkna på transportkostnaderna för biprodukterna. Blöta fodermedel blir dyra att transportera långt.

Bra för hälsan

I djurhälsoavsnittet konstateras kort och gott att det inte finns några studier som visar att närproducerade foderstater skulle ge problem med djurhälsa. Det förutsätter naturligtvis en foderstat som uppfyller näringsbehovet.

Rapporten fungerar bra som uppslagsverk och kan förhoppningsvis inspirera många mjölkbönder till att använda mer närproducerat foder, alternativt komma överens med sin växtodlade granne att odla några vackert blommande baljväxter. Eller varför inte lin?

[Christian Swensson](#)

Foto: Janne Andersson

Oförändrad mjölkavkastning och bättre lönsamhet är en trolig utveckling, generellt sett, vid övergång till enbart närproducerat foder.

Foto: Anna Hagerberg

Användningen av åkerböna som foder till nötkreatur har ökat under senare år. Jordbruksverket har material med odlingsråd.

Europeiska jordbruksfonden för landsbygdsutveckling: Europa investerar i landsbygdsområden

Redaktör:
Berit Haggren
0470-692 00
berit@haggren.eu

greppa näringen